

Tirgus pārskats

2010. gada 8. – 14. februāris

Pagājušajā nedēļā gatavība uzņemties risku zināmā mērā atjaunojās un akcijām nedēļa noslēdzās pozitīvi. Pateicoties citu eiro zonas valstu valdību netiešajām norādēm par Grieķijas glābšanas pasākumiem un samērā labiem ASV un Japānas ekonomikas datiem daļēji atjaunojās optimisms, tomēr ierobežojošas monetārās politikas īstenošana Ķīnā un ekonomikas izaugsmes prognožu nepiepildīšanās Eiropā nedaudz sabojāja kopējo noskaņojumu.

Pagājušās nedēļas uzmanības centrā joprojām bija Grieķijas fiskālās problēmas un valsts parāda vērtspapīru emisija, Eiropas Savienības valstu vadītājiem oficiāli paužot apņēmību darīt visu nepieciešamo eiro zonas finansiālās stabilitātes nosargāšanai un izsakt atbalstu Grieķijas valdības fiskālās konsolidācijas plānam. Tomēr tika arī minēts, ka Komisija sekos līdzi plāna izpildei un ierosinās nepieciešamos papildu pasākumus. Paziņojumā gan nebija pateiktas tieši kāda veida atbalsts tas varētu būt. Tomēr tirgus konjunktūrai tas palīdzēja, kā arī tas varētu uzlabot Grieķijas izredzes piesaistīt finansējumu.

Valsts parāda problēmas gan nav vienīgais, kas Eiropā apdraud investoru optimismu, jo jaunākie dati liecina, ka ekonomikas atveseļošanās varētu būt samērā vāja. EMS reģiona valstu IKP rādītājs sagādāja vilšanos, jo ekonomikas pieaugums bija **0,1% apmērā (ceturkšņa izteiksmē), lai gan tirdzniecības aktivitātes pieaugums un krājumu atjaunošanās lika domāt, ka pieaugums būs lielāks.** Arī PMI indeksi liecināja par lielāku pieaugumu (skat.1.grafiku).

Vājos IKP pieauguma rādītājus var daļēji skaidrot ar vienlaicīgi ar IKP publicētajiem decembra rūpnieciskās ražošanas datiem. Pēc novembra pieauguma 1% apmērā decembrī ražošana saruka par 1,7%. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu izlaides apjoms bija par 5% mazāks. Negatīvo pārsteigumu priekšgalā bija Vācija ar mēneša ražošanas kritumu 2,6% apmērā. Būtu jāmin tas, ka parasti rūpnieciskās ražošanas dati ir daudz svārstīgāki kā PMI indeksi, kas šobrīd skaidri liecina par rūpniecības sektora atveseļošanās turpināšanos.

Ķīnas centrālā banka pārsteidza tirgus ar veidojamo uzkrājumu rādītāja palielināšanu par 50 bāzes punktiem. Tas ir otrs palielinājums viena mēneša laikā, un, lai gan ierobežojošas monetārās politikas īstenošana Ķīnā jau bija prognozēta, minētajam palielinājumam izvēlētais laiks bija negaidīts. Turklāt nesen klajā laistais PCI pārskats liecināja, ka inflācija ir mazāka kā prognozēts.

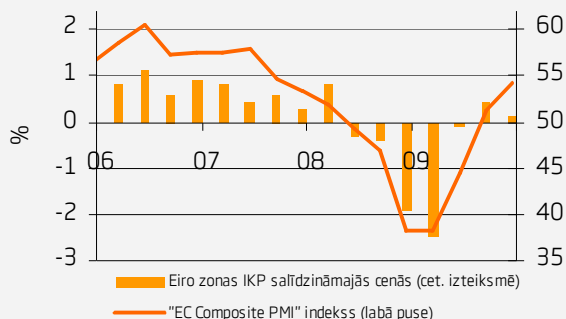
Galvenais mērķis, nosakot augstāku veidojamo uzkrājumu apmēru, ir ar starpbanku tirgus likviditātes regulēšanas palīdzību kontrolēt banku izsniegto kredītu apjomu. Lai arī bāzes procentu likme nav mainīta, tas, ka jāveido lielāki uzkrājumi, varētu izraisīt starpbanku procentu likmju celšanos un mudināt bankas celt arī saviem izsniegtajiem aizdevumiem noteiktās procentu likmes. Nav izslēgts, ka Ķīnas centrālā banka varētu paaugstināt arī bāzes likmi – lai arī jaunākie inflācijas dati bija normas robežās, ražotāju cenu kāpums par 4,3% (salīdzinājumā ar attiecīgo periodu pērn) liecina, ka inflācija varētu atkal palielināties.

Salīdzinājumā ar 2009. g. janvāri jauno izsniegto aizdevumu pieauguma temps Ķīnā 2010. g. janvārī ir bijis mazāks. Šķiet arī, ka plaši izskanējušās prognozes par ierobežojošas monetārās politikas īstenošanu šī gada laikā ir rosinājušas bankas gada sākumā kreditēt vairāk (skat. 2.grafiku). Tomēr ierobežojošas monetārās politikas īstenošana pati par sevi ir uzskatāma par vēlamu soli, jo tas nekustamā īpašuma un akciju tirgos palīdz novērst aktīvu burbulu izveidošanos. Šanhajas saliktais akciju indekss kopš augstākās atzīmes sasniegšanas pagājušā gada augusta ir krities par aptuveni 13% dēļ bažām, ka ierobežojošā monetārā politika mazinās izaugsmi un peļņu.

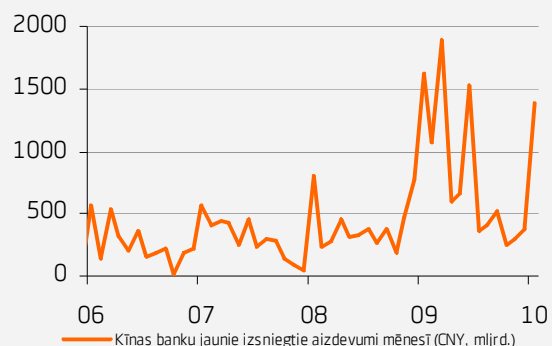
Vājos Eiropas ekonomikas rādītājus un ziņas par ierobežojošāku monetāro politiku Ķīnā kompensēja labi mazumtirdzniecības apjomi un nodarbinātības dati ASV. ASV mazumtirdzniecības uzņēmumu pārdošanas apjomi salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi palielinājās par 0,5%. Arī pārmaiņas darba tirgū, par ko liecina pagājušā mēneša nodarbinātības pārskats un bezdarbnieku pabalsta pieprasījumu samazināšanās, varētu palīdzēt privātpersonu pieprasījumam turpināt atveseļošanos. Tomēr februārī patērētāju optimisms kritās, kas norāda uz to, ka ASV iedzīvotāji būtiskus uzlabojumus pagaidām vēl nesaskata.

Japānas ekonomikas dati bija pozitīviem pārsteigumiem bagāti. Būtiski uzlabojumi bija vērojami janvāra konjunktūras rādītājos un iekārtu pasūtījumu apjomā. Decembrī pēc novembra kāpuma 2,2% apmērā rūpnieciskās ražošanas pieaugums bija 1,1%, tādējādi palīdzot apsteigt 4.ceturkšņa ekonomikas izaugsmes prognozes. Japānas ekonomikas ceturkšņa pieaugums bija 1,1%, savukārt gada pieaugums sasniedza 4,6%. Visvairāk izaugsmi veicināja eksports. Turpinoties deflācijas spiedienam, Japānas ekonomikai joprojām ir zināmas problēmas (IKP deflators -3% gada izteiksmē). Patērētāju tēriņu apjoms, kas veido gandrīz pusi Japānas tautsaimniecības, ceturtajā ceturksnī palielinājās par 0,7 procentiem, tomēr to galvenokārt nodrošināja stimulēšanas pasākumu tiešā veidā atbalstītie pirkumi. Jāmin, ka Japānas centrālās bankas cīņu ar deflāciju apgrūtinā pieaugošais valsts parāds, kam arī pēdējā laikā tiek pievērsta pastiprināta uzmanība.

1.grafiks. Euro zonas ekonomiskā izaugsme – pārsteidzoši vāja

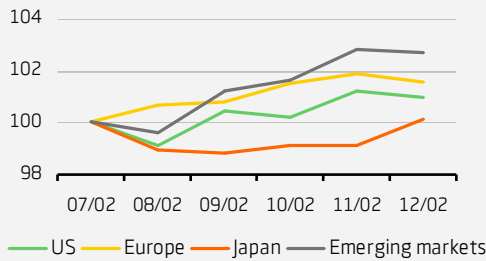

2.grafiks. Prognozējot ierobežojošāku monetāro politiku, kreditēšana Ķīnā pieaug straujāk

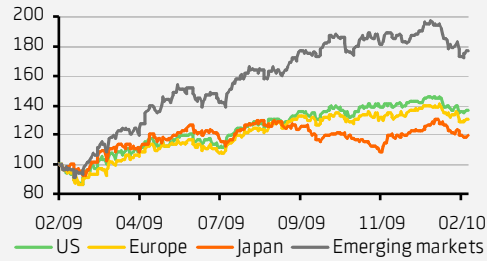

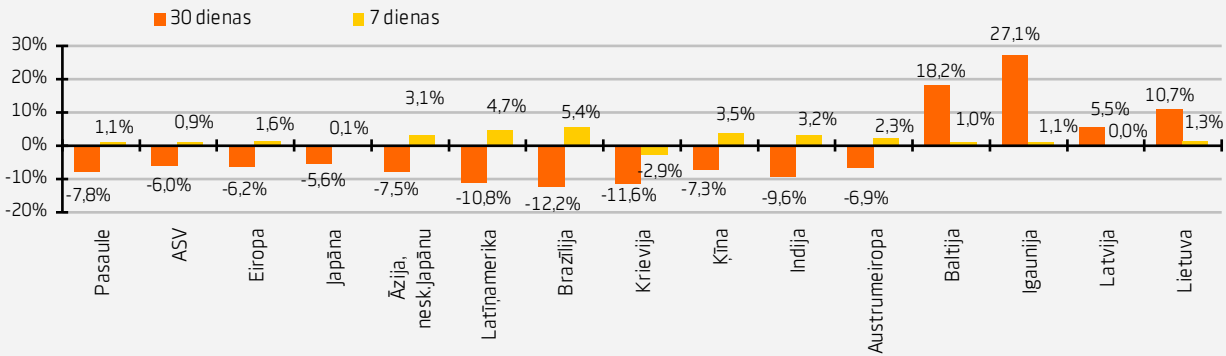
3.grafiks. Akciju tirgi pagājušajā nedēļā

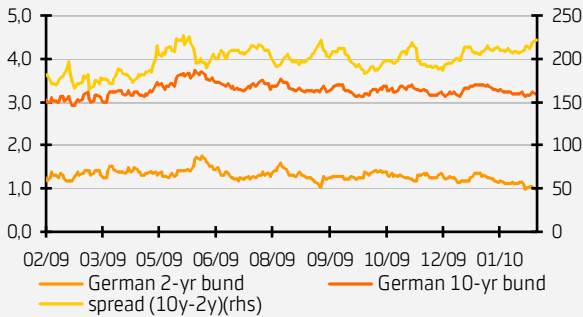
4.grafiks. Akciju tirgi pēdējos 12 mēnešos

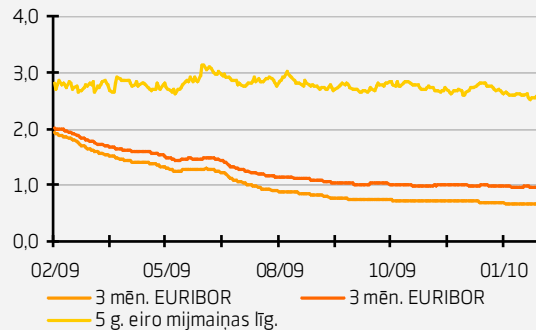
5.grafiks. Akciju tirgu rezultāti. ¹

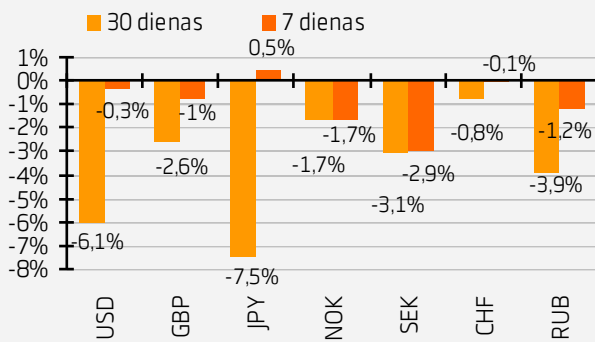
6.grafiks. Vācijas valdības obligāciju ienesīgums

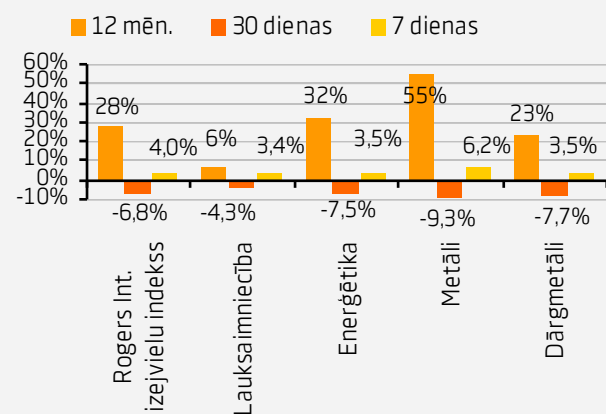
7.grafiks. EURIBOR likmes pēdējos 12 mēnešos

8.grafiks. EUR pret noteiktām valūtām

9.grafiks. Izejvielu rezultāti

Grafiki no "Bloomberg" (ja nav norādīts savādāk)
Piezīme. Ja nav norādīts citādi, visi ienesīguma rādītāji ir izteikti attiecīgo indeksu valūtās.

Atruna: Šo apskatu ir sagatavojuši Baltijas investīciju centra analītiķi no Swedbank AS Igaunijā, AS Swedbank Latvijā un AB Bankas Swedbank Lietuvā (turpmāk tekstā minētās bankas un to daļas vai saistītie uzņēmumi kopā saukti "Swedbank Baltijas grupa"). Apskatā izteiktie viedokļi var atšķirties no citu Swedbank Baltijas grupas darbinieku izteiktajiem viedokļiem. Šis apskats balstīts uz publiski pieejamu informāciju, kas tiek uzskatīta par uzticamu un atspoguļo analītiķu personīgo un profesionālo viedokli par šādu informāciju. Apskats atspoguļo analītiķu izpratni par attiecīgo informāciju apskata sagatavošanas brīdī, un apstākļu maiņai šīs izpratne var mainīties. Šis apskats ir sagatavots, izmantojot analītiku labākās prasmes, un pēc visas viņu rīcībā esošās informācijas šis apskats ir pareizs un precīzs, taču neviena Swedbank Baltijas grupas sabiedrība, nedz arī to vadītāji vai darbinieki nav atbildīgi, ja apskatā minētie apstākļi izrādījušies nepareizi vai neprecīzi. Šis apskats ir tikai un vienīgi informatīvs. Šo apskatu nekādā veidā nevar uzskatīt par solījumu vai garantiju no Swedbank Baltijas grupas, tās sabiedrību vadītāju vai darbinieku puses, ka apskatā aprakstītie apstākļi patiešām piepildīsies vai ka prognozes izrādīsies patiesas. Šo apskatu nevar interpretēt kā ieteikumu ieguldīt vērtspapīros, noslēgt finanšu darījumus vai rīkoties kādā citā veidā. Swedbank Baltijas grupa, tās sabiedrību vadītāji un darbinieki nav atbildīgi par jebkādiem zaudējumiem, kas apskata lietotājam var rasties, uzticoties tajā sniegtajai informācijai. JA ESAT IZLĒMUSI RĪKOTIES, PAMATOJOTIES UZ ŠO APSKATU, JŪSU PIENĀKUMS IR PAŠAM PĀRBAUDĪT UN IZVĒRTĒT ATTIECĪGĀS RĪCĪBAS EKONOMISKO PAMATOTĪBU UN IESPĒJAMOS SAISTĪTOS RĪSKUS.

¹ Grafiks atspoguļo attiecīgā "MSCI" reģionālā akciju indeksa rezultātu USD valūtā, izņemot Austrumeiropu ("DJ Stoxx EU Enlarged") un Baltijas akcijas ("OMX" indeksi).